

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра зоології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан біологічного факультету
/Гасинець Я.С./
_____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА
У ЗАКЛАДАХ ВЩОЇ ОСВІТИ**

Ступінь вищої освіти	Магістр
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	A Освіта
Спеціальність	A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціалізація	A4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Освітня програма	Біологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Робоча програма практики ОК 14 «Виробнича (педагогічна) практика у закладах вищої освіти» для здобувачів вищої освіти галузі знань А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Середня освіта. Біологія та здоров'я людини освітньо-кваліфікаційної програми Біологія

Розробники: Курец Н.В., доцент, кандидат біологічних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри зоології
протокол № 14 від « 10 » червня 2025 р.

Завідувач кафедри Федір КУРТЯК

Схвалено науково-методичною комісією біологічного факультету
протокол № 8 від « 27 » червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Андрій ГАМОР

I. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2	1
Вид підсумкового контролю: усно	Семестр:	
Форма підсумкового контролю: диференційований залік	3	2
	Індивідуальна робота:	
	60	60
	Самостійна робота:	
	30	30

2. МЕТА ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

Метою виробничої (педагогічної) практики у закладах вищої освіти (далі у ЗВО) є: володіння сучасними науковими знаннями й удосконалення та поглиблення комплексу необхідних компетентностей, що складають основу професійної діяльності; набуття досвіду викладання в конкретних виробничих умовах та проведення дослідницької роботи, а також формування особистості конкурентоздатного й висококваліфікованого, компетентного професіонала, спроможного вирішувати складні завдання і проблеми в освітній та біологічній галузях у майбутньому.

Завдання виробничої (педагогічної) практики у ЗВО передбачають:

- поглиблення й розширення набутих теоретичних знань з дисциплін біологічного профілю та педагогічних дисциплін і встановлення їхнього зв'язку з практичною діяльністю;
- розвиток особистісних якостей, необхідних викладачу дисциплін біологічного профілю у професійній діяльності;
- формування та використання психолого-педагогічних, методичних та професійних умінь й навичок викладання відповідних біологічних навчальних дисциплін: комунікативних, організаторських, діагностичних, проєктувальних, аналітичних, дидактичних й теорій і методів як освітніх так біологічних наук у системі педагогічної діяльності та організації навчально-виховного процесу;
- оволодіння та набуття практичних умінь організації і проведення й аналізу основних форм навчання у ЗВО (лекцій, семінарів, практичних, лабораторних) із застосуванням сучасних методів і засобів та методик викладання дисциплін біологічного профілю, які активізують їх пізнавальну діяльність;
- створення умов для розвитку здібностей і самореалізації у майбутній викладацькій діяльності, формування стилю викладання;
- формування та розвиток творчого потенціалу й науково-дослідницького підходів до вирішення кваліфікаційних проблем та виконання професійної діяльності;
- розвиток умотивованого професійного інтересу до викладацької діяльності у вищій школі, виховання досвіду та індивідуального творчого стилю роботи, морально-етичних якостей викладача, формування готовності до свідомого професійного самовдосконалення, потреби в самоосвіті.

У результаті проходження виробничої (педагогічної) практики у закладах вищої освіти студент повинен **знати та уміти:**

- планувати етапи навчально-виховної діяльності з метою досягнення конкретних освітніх цілей й аналізувати практичний досвід фахівців вищої школи, власну професійну діяльність;
- діагностувати проблеми у навчанні й знаходити оптимальні шляхи їх вирішення;
- трактувати основні поняття, що стосуються дисциплін біологічного профілю та педагогічних дисциплін;
- застосовувати індивідуальні, групові та колективні форми навчально-виховної роботи;
- проводити навчальну, методичну, науково-дослідницьку та виховну роботу й аналізувати й оцінювати досягнення;
- науково осмислювати результати навчальної та виховної роботи і на цій основі удосконалювати форми і методику викладання з використанням сучасних інноваційних технологій.

Відповідно до освітньо-професійної програми, проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК–02. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітній та науковій діяльності.

ЗК–03. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати і оволодівати можливістю навчання впродовж життя.

ЗК–04. Здатність діяти на основі етичних мотивів. Соціально, свідомо та відповідально.

ЗК–05. Здатність працювати в команді, виробляти стратегію та тактику професійної поведінки в інтересах колективу.

ЗК–06. Здатність оволодіти методологією наукових досліджень, планувати й організувати дослідження за прикладною тематикою, узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати наукові здобутки відповідно до чинних вимог.

ФК–01. Здатність користуватися новітніми досягненнями педагогіки, біології, необхідними для професійної освітньо-наукової діяльності.

ФК–03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузях освіти, біології і на межі предметних галузей

ФК–04. Здатність застосовувати набуті психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування у здобувачів освіти загальних і предметних компетентностей тФ здійснення міжпредметних зв'язків біології та здоров'я людини відповідно до вимог державного стандарту.

ФК–05. Формувати та підтримувати безпечне та здоров'язбережувальне освітнє середовище. Аналізувати спосіб життя особи, його вплив на здоров'я, розробляти й упроваджувати рекомендації щодо здорового способу життя, оздоровчі програми та відповідні методи у закладах загальної середньої освіти.

ФК6 Здатність виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, проводити дослідження та здійснювати викладання з дотриманням норм академічної доброчесності, розуміти основні засади міжнародних практик ділового адміністрування науково-дослідницької діяльності.

ФК–08. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах.

ФК–09. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності.

В ході проходження практики магістрами, передбачене використання здобувачами освіти таких форм проведення занять: лекційних, лабораторних, практичних, семінарських занять, проведення екскурсій, позааудиторних занять, самостійної роботи з використанням інноваційних технологій; методів: як традиційних, так і сучасних, які сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗВО

Передумовами для проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО в науково-теоретичному аспекті є цикл загально-професійних дисциплін, дисциплін з методики навчання біології та здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти, дисциплін біологічного профілю у закладах фахової передвищої, вищої освіти та дисциплін спеціалізації, передбачених навчальним планом спеціальності. Методичною базою практики є досвід проходження виробничої (педагогічної) практики у закладах загальної середньої освіти, виробничої (педагогічної) практики у ЗФПО.

Передумовами проходження практики також є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1 Іноземна мова за професійним спрямуванням

- ОК 2 Безпека життєдіяльності, біоетика та біобезпека
- ОК 3 Психологія освітньої діяльності
- ОК 4 Педагогіка сучасної школи
- ОК 5 Методика навчання біології та здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти
- ОК 6 Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті
- ОК 7 Методика викладання дисциплін біологічного профілю у закладах фахової передвищої, вищої освіти
- ОК 8 Фізіологічні основи здоров'я людини та профілактика шкідливих звичок
- ОК 9 Генетика людини з основами медичної генетики
- ОК 10 Біологія людини з основами геронтології
- ОК 12 Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти
- ОК 13 Виробнича (педагогічна) практика у закладах фахової передвищої освіти

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Біологія» проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО повинно забезпечити здобувачам вищої освіти практичну підготовку та досягнення таких програмних результатів навчання (РН):

Програмні результати практичної підготовки
1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.
2. Уміти використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної біологічної інформації для проведення занять у ЗВО.
3. Здатними здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі ЗВО з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.
5. Володіти здатністю до аналізу та оцінювання впливу досягнень біології на розвиток суспільства
6. Уміти володіти якостями аналізу біологічних явищ та процесів на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних, загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень.
8. Володіти здатністю застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.
9. Уміти планувати наукові дослідження, знати добирати ефективні методи дослідження та їх матеріальне забезпечення.
10. Здатними представляти результати наукової роботи письмово (у вигляді звіту, наукових публікацій тощо) та усно (у формі доповідей та захисту звіту) з використанням сучасних технологій, аргументувати свою позицію в науковій дискусії.
12. Уміти продовжувати вдосконалювати та використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач біології за невизначених умов і вимог.
14. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.
15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами у ЗВО.
16. Володіти навичками критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем у ЗВО.

5.Бази практики

Виробнича (педагогічна) практика у ЗВО є важливою складовою навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання та реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з практичною їх діяльністю в якості педагогів. Це дозволяє, з одного боку, закріпити й поглибити знання теорії, а з іншого – набутти практичні вміння й навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності. Практична підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються в ЗВО, здійснюється на університетських та зовнішніх базах практики, які мають відповідати вимогам освітньо-професійної програми підготовки.

Базами проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО здобувачів-магістрантів є випускові кафедри біологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та ін. ЗВО, які повинні мати всі умови для виконання здобувачами освіти завдань програми практики. Бази визначаються короткостроковими та довгостроковими договорами між факультетом, університетом Закарпатської області та інших областей з яких здобувачі вищої освіти навчаються на факультеті і є офіційною підставою для проходження практики. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання договору. Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформляються наказом ректора університету (денна форма навчання) та розпорядженням декана факультету (заочна форма навчання).

Зміст виробничої (педагогічної) практики охоплює базові питання в галузях освіти та біології, що передбачає використання теорій та методів педагогічних, біологічних наук у системі педагогічної діяльності та організації навчально-виховного процесу.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗВО

Нижче представлені орієнтовні індивідуальні завдання та завдання самостійної роботи здобувачів на період проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО, подальша (при необхідності) деталізація та доповнення яких проходить безпосередньо при проведенні інструктивної наради на факультеті та у навчальному закладі вищої освіти (базі) практики.

Загальна тривалість практики два тижні.

Основні форми роботи і план самостійної та індивідуальної роботи під час проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО:

Самостійна робота	К-сть годин	Індивідуальна робота під керівництвом викладача	К-сть годин
1.	Перший тиждень практики		
	1.Організаційна робота 2.Навчальна робота		
1.1.	Участь у настановчій конференції. Знайомство з базою практики. Вивчення структури та системи планування освітнього процесу.	Опрацювання освітньо-професійних програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін та індивідуальних планів викладачів й завдань	2

			програм проходження практик	
1.2	Відвідування і спостереження 5 занять викладачів кафедри та своїх однокурсників: <ul style="list-style-type: none"> - Лекційних - Семінарських - Практичних - Лабораторних занять з подальшим їх психолого педагогічним і науково-методичним аналізом , визначення висновків та пропозицій з метою прогнозування можливих труднощів.	2	Здійснення записів і узагальнення основних висновків та пропозицій викладача, однокурсника щодо проведення цих форм занять. Розробка методичного аналізу відвіданих занять. Участь у оновленні та доповненні навчальних матеріалів дистанційного курсу	4
13.	Підготовка до проведення лабораторного і практичного занять	2	Розробка плану-конспекту лабораторного та практичного заняття	4
1.4.	Проведення одного пробного та одного залікового лабораторного і практичного заняття	2	Розробка роздаткового матеріалу та підготовка інших об'єктів і засобів обладнання	4
1.5.	Підготовка до проведення семінарського занять	2	Розробка плану-конспекту та презентації семінарського заняття	4
1.6.	Проведення одного пробного і одного залікового семінарського заняття	2	Розробка роздаткового дидактичного матеріалу, підготовка до використання сучасних ТЗН	4
1.7.	Підготовка до проведення й аналізу змісту та структури лекційного заняття. Проведення одного пробного і одного залікового лекційного заняття	2	Розробка плану-конспекту та презентації лекційного заняття і аналізу	4
1.8.	Проведення навчальних консультацій з конкретного навчального предмету.	2	Аналіз проблем студентів при проходженні виробничої (педагогічної) практики у ЗВО	4
2.	Другий тиждень практики 1.Методична робота			
2.1.	Ознайомлення з особливостями методичної роботи викладача ВНЗ: робочими навчальними планами, навчальними програмами і навчально-методичними комплексами дисциплін відповідних напрямів підготовки.	2	Участь у розробці навчально-методичних матеріалів. Підготовка методичних матеріалів для самостійної (індивідуальної) роботи здобувачів вищої освіти.	4
2.2	Підготовка методичних матеріалів та ТЗН до лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять;	2	Розробка інтерактивних методів навчання, впровадження нових форм,	4

	впровадження інноваційних форм і методів навчання; складання завдань для проведення поточного, модульного та підсумкового і завдань тестового контролю;		та технологій навчання й складання завдань контролю. Участь у оновленні та доповненні методичних, демонстраційних й тестових матеріалів дистанційного курсу. Розробка і впровадження засобів комп'ютерного контролю знань.	
3.	2.Науково-дослідницька робота			
3.1.	Вивчення наукової, методичної літератури з метою теоретичного осмислення і оптимізації реального навчального процесу та роботи наукових гуртків й проходження практики здобувачами факультету, кафедр.	2	Опрацювання та складання плану-конспекту наукових сучасних джерел. Підготовка методичних матеріалів наукових робіт. Складання плану роботи наукового гуртка кафедри, програм практик.	4
3.2.	Спостереження за керівництвом та участь у виконанні науково-дослідницької роботи; виконання наукового індивідуального завдання кваліфікаційної магістерської роботи та програм практик.	2	Розробка та виконання самостійних (індивідуальних) завдань кваліфікаційної роботи магістра й підготовки до виступу і написання наукових публікацій за матеріалами конференцій. Виконання завдань програм практик.	4
4.	3.Виховна робота			
4.1.	Ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи; спостереження за групою та індивідуальною роботою куратора академічної групи; вивчення індивідуальних планів навчання здобувачів	2	Виконання обов'язків куратора академічної групи, за якою закріплений здобувач. Участь у проведенні виховних занять (День біолога, культурно-спортивні заходи, турніри). Участь у розробці плану організаційно-виховної роботи; складання характеристики академічної групи	4
4.2.	Складання психолого-педагогічної характеристики на академічну групу здобувачів факультету на основі використання психолого-педагогічних методик (соціометрія, визначення психологічного клімату групи)	2	Написання психолого-педагогічної характеристики на студентську академічну групу	2
4.3.	Підготовка й проведення виховного	2	Написання детального	4

	заходу у студентському колективі, виконання доручень куратора (тьютора) академічної групи; організація зустрічі з роботодавцями, участь у профорієнтаційній роботі.		сценарію виховного заходу; Участь у проведенні профорієнтаційної роботи та доузівської підготовки молоді. Зустрічі з роботодавцями	
4.4.	Ознайомлення з основними напрямками професійної діяльності викладача ВНЗ, участь у заходах факультету, засіданні кафедри, інформування про хід виконання плану практики.	2	Підготовка та написання звітних матеріалів про проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО. Подання матеріалів практики на кафедру. Захист практики.	4
Всього годин		30	Всього годин	60

7.ОРИЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОХОДЖЕННЯ виробничої (педагогічної) практики у ЗВО

Самостійна та індивідуальна робота	Кількість годин	
	1, 2 тиждень	1,2 тиждень
	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Перший тиждень практики		
Організаційна робота		2
Навчальна робота	14	28
Другий тиждень практики		
Методична робота	4	8
Науково-дослідницька	4	8
Виховна робота Підготовка та написання звітних матеріалів про проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО	8	14
Усього годин:	30	60

8.ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗВО.

Організацію та керівництво практикою здійснює викладач кафедри відповідно до педагогічного навантаження.
Керівник практики заздалегідь доводить до відома здобувачів про дату початку практики, терміни проходження. Перед початком проходження практики, на факультеті керівник

проводить інструктивну нараду. Ознайомлюють здобувачів із: наказом ректора про проведення практики; загальним положенням проходження виробничої (педагогічної) практики; організацією, їх правами і обов'язками; метою і завданням практики та правилами поведінки й роботою під час практики; робочою програмою.

Отримують документацію, ознайомлюються з доцільністю та правильністю ведення необхідної документації, а також здійснюється інструктаж з техніки безпеки й охорони праці. Керівники практики від кафедр факультету, кафедр педагогіки і психології визначають індивідуальні завдання та завдання самостійної роботи на практику які разом з керівниками від бази практики, контролюють дотримання здобувачем трудової дисципліни, ведення робочої документації, хід виконання завдань програми проходження практики, надають консультації та допомогу з різних питань стосовно її проходження.

Після завершення виробничої (педагогічної) практики студенти оформляють та здають звітну документацію керівникам від кафедр на яких спеціалізуються і кафедр педагогіки та психології, захищають її.

Керівник від кафедри складає письмовий звіт про проходження практики. Здобувач повинен виконати всі завдання практики, передбачені програмою і поставлені керівниками практики, також зобов'язаний до закінчення практики пройти її в повному обсязі, вчасно оформити і здати звітну документацію та захистити її на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму, скеровується на практику вдруге або відраховується з ВНЗ.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗВО

Звіт (звітна документація) складається у безпосередній відповідності до завдань і змісту програми практики. Звіт повинен відображати дані про виконану роботу і кінцеві результати з усіх завдань практики (документація, планування, організаційна, навчальна, методична, науково-дослідницька та практична, позааудиторна, виховна діяльність, діагностика), висновки, пропозиції, самооцінку. Звіт повинен бути чітким, стислим, характеризуватися ясністю і переконливістю викладів результатів роботи, обґрунтованістю висновків і рекомендацій, а також опрацьовані під час практики джерела інформації.

Робочі записи та звітна документація про проведену роботу за період проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО здаються на кафедру де спеціалізуються студенти.

Звітна документація практиканта:

1. Щоденник, у якому відображено всі форми роботи під час практики з помітками та оцінками про виконання кожного виду роботи (*підписаний й завірений керівником ВНЗ та підписаний груповим керівником і керівниками від кафедр педагогіки та психології*).
2. Письмовий звіт про проходження практики (*з підписом практиканта, підписом та оцінкою завідувача кафедри на якій спеціалізується здобувач*).
3. Конспекти залікових занять: однієї лекції, одного практичного/лабораторного, одного семінарського занять (*з підписом практиканта, підписом та оцінкою групового керівника та завідувача кафедри від кафедри, на якій спеціалізується практикант*).
4. Психолого-педагогічний і науково-методичний аналіз 3-ох занять (*з підписом практиканта, підписом й оцінкою групового керівника від кафедри, на якій спеціалізується практикант*).

Структуру: - Освітньо-професійної програми «Біологія» для здобувачів вищої освіти галузі знань А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Середня освіта. Біологія та здоров'я людини освітньо-кваліфікаційної програми Біологія; - робочої програми однієї з навчальних дисциплін біологічного профілю; - індивідуального плану викладача з

кафедри спеціалізації (підписом практиканта, підписані та оцінені завідувачем кафедри на якій спеціалізується практикант).

5. План-презентацію проведення виховного заходу за фаховим спрямуванням (з оцінкою керівників від кафедр педагогіки та психології).
6. Психолого-педагогічну характеристику на академічну групу здобувачів на основі використання психолого-педагогічних методик (з підписом практиканта, підписом та оцінкою керівників від кафедр педагогіки та психології).
7. Матеріали результатів виконаних індивідуальних наукових спостережень та досліджень, а також аналіз даних отриманих під час їх виконання, які використовуються для написання кваліфікаційної магістерської роботи (з підписом практиканта, підписом і оцінкою наукового керівника).
8. Характеристику, підготовлену закладом освіти (засвідчена підписом керівника та печаткою закладу освіти / деканату), на базі якого проходив практику здобувач (окрім практикантів, які проходили практику в УжНУ).

Звітні документи подаються у папці:

ПАПКА

документів із проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО, яка проходила з « » - « » 20 р. на біологічному факультеті ДВНЗ «УжНУ» м. Ужгород здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.05 Середня освіта. Біологія та здоров'я людини освітньо-кваліфікаційної програми Біологія

Прізвище ім'я по батькові.

Документація з виховної роботи для вивчення, аналізу та оцінювання подаються керівникам практики від кафедр педагогіки та психології

Звітна документація здобувача вищої освіти подається для вивчення, аналізу та оцінювання груповому керівнику практики від кафедри, на якій спеціалізується здобувач. Захист практики відбувається у визначений деканатом термін за участі всіх практикантів, групового керівника та завідувача кафедри. Оцінка виставляється з урахуванням аналізу поданої документації та рівня захисту й оголошується здобувачам.

Здобувач, який не виконав завдань програми виробничої (педагогічної) практики скеровується для проходження вдруге або відраховується з ВНЗ.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗВО

Після завершення практики здобувачі освіти здають звітну документацію, оформлену згідно вимог, вказаних вище. Письмовий звіт разом з іншими документами подається керівникам практики від ВНЗ. Звіт є одним з основних документів при складанні заліку з практики і повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів та завдань програми практики й індивідуального науково-дослідницького завдання. Критерієм ефективності проходження практики є практичне засвоєння знань, умінь та навичок, передбачених програмою практики. За діяльністю практикантів здійснюється поточний контроль: спостереження керівника практики за роботою здобувачів на базах практики, дотримання ними виробничої дисципліни, умов та режиму роботи, графіку виконання запланованих завдань, ведення щоденника. Поточний контроль може здійснювати завідувач кафедри та відповідальні особи навчальної частини УжНУ.

Підсумковий контроль про проходження практики здійснюється з урахуванням творчого підходу до організаційної, навчальної, методичної, науково-дослідницької та виховної роботи, ефективності її проведення та якості підготовки звітної документації. Форма оцінювання підсумкового контролю – диференційований залік. Оцінка за виробничу (педагогічну) практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки здобувача за підписом керівника практики від кафедри. Якщо програма практики не

виконана з поважної причини, навчальним закладом надається можливість студенту у її проходженні.

Оцінювання практики відбувається згідно з Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>, з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>.

Методи та засоби діагностики.

Бесіда й опитування. Перевірка навчальних розробок і матеріалів з навчальної, методичної, науково-дослідницької, виховної робіт. Спостереження й аналіз професійної діяльності практиканта. Плани-конспекти лабораторних, практичних, семінарських та лекційних занять та їх аналіз. Звіт про проходження практики. Щоденник.

Розподіл балів за виконання завдань програми виробничої (педагогічної) практики у ЗВО та захист практики здійснюється згідно схеми.

Схема системи оцінки досягнень здобувачів при проходженні практики:

Компонент, що оцінюється	Макс. к-ть балів	Керівник, який проводить оцінювання
Виховна робота, усього 20 балів, з яких:		
1. План-сценарій професійно орієнтованої залікової виховної справи за фаховим спрямуванням.	10	від кафедр педагогіки і психології
2. Психолого-педагогічну характеристику на студентську академічну групу на основі використання психолого-педагогічних методик.	10	від кафедр педагогіки і психології
Сумарна оцінка від кафедр педагогіки і психології ДВНЗ «УЖНУ»	Усього 20	Керівники від кафедр педагогіки і психології
Навчальна, методична, науково-дослідницька робота, усього 80 балів, з яких:		
1. Залікові навчальні заняття із дисциплін біологічного профілю (лекції, лабораторні, практичні, семінарські), методична діяльність	20	від кафедри факультету
2. Індивідуальна науково-дослідницька діяльність. Матеріали результатів виконаних наукових спостережень та досліджень.	20	від кафедри факультету
3. Рецензія (аналіз) відвіданих навчальних занять	10	від кафедри факультету
4. Щоденні записи, щоденник та інші звітні матеріали про виконання завдань програми практики	10	від кафедри факультету
5. Захист практики	20	від кафедри факультету
Сумарна оцінка керівників практик біологічного факультету ДВНЗ «УЖНУ»	Усього 80	Керівники від кафедр факультету

ЗАГАЛОМ:	100	

Диференційований залік є підсумковим контролем практики і проводиться після закінчення практики згідно шкали оцінювання.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумки педагогічної практики записуються в щоденник згідно вимог.

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки здобувача за підписом керівника практики. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, навчальним закладом надається здобувачеві її проходження в інші терміни.

Навчально-методичне забезпечення практики та методичні рекомендації

вміщують наступні інструктивні та організаційно-методичні матеріали:

1. Робочі програми різних видів практики.
2. Програма проходження виробничої (педагогічної) практики у ЗВО.
3. Навчальні програми з дисциплін біологічного профілю в закладах вищої освіти та психолого-педагогічних дисциплін.
4. Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти щодо проходження практик, відповідно передбачених програмами підготовки.
5. Інші посібники, що відображають зміст практичної підготовки, зразки оформлення практичних завдань, звітної документації тощо.
6. Методика викладання біологічних дисциплін у профільній школі: навчальний посібник / Н.В. Куруц, О.І. Карбованець, Я.С. Гасинець, Г.М. Коваль, М.В. Кривцова. – Ужгород: УжНУ. - 2023. - 218 с.
7. Методологія науково-педагогічних досліджень у біології / Н.В. Куруц, О.І. Карбованець, Я.С. Гасинець, Г.М. Коваль, М.В. Кривцова. – Ужгород: ФОП Роман О.І., 2023. - 188 с

11. Рекомендовані джерела

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. Київ: Кондор, 2008. - 272 с.
2. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ, 2005. 396 с.
3. Горопаха Н.М., Поніманська Т.І. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки «Дошкільна освіта». Київ: Видавничий Дім «Слово», 2009. 280 с.
4. Гринь Т. В. Зміст та навчально-методичне забезпечення педагогічної практики: навч.-метод. посібник. Чернігів, 2004. 131 с.
5. Гура О. І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності. К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 224 с.
6. Денищич Т. А., Косарєва Г. С. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності: посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. - 84 с.
7. Закон України “Про освіту” // Освіта. - 1991. - 25 червня. – С.3.
8. Козій М. К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів: методичний посібник [для студ. педуніверситетів. К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001.- 140с.
9. Кисла О. Ф. Зміст та навчально-методичне забезпечення педагогічної практики: навч.- метод. посіб. Чернігів, 2010. -70 с.
10. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. Київ: Логос, 2006.- 215с.
11. Організація, зміст та оцінювання неперервної педагогічної практики майбутніх учителів. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. М. Бойко. Полтава, 2002. 144с.
12. Загальна методика навчання біології: навч. посібник / [І. В. Мороз, А. В. Степанюк, О. Д. Гончар та ін.]; за ред. І. В. Мороза. – К.: Либідь, 2006. – 592 с.
13. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281-94 від 20.12.94) // Інформ. зб. Міністерства освіти України. – 1993. - № 17 – 18. – С. 16 – 30.
14. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», 24.12. 2020 р., № 61 / 01-04.
15. Положення про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди (ред. Від 14.12.2021).
URL:http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Format_dokum/Pol/Pro_provedenya_praktyk.pdf
16. Про затвердження Положення про практику здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», наказ ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24 лютого 2017 року. Ужгородський національний університет. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>
17. Про затвердження Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України № 93 від 8 квітня 1993 року. Міністерство освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
18. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022.180 с.
19. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. Гірська школа українських Карпат. 2021. № 24. С. 100–104.
20. Шулдик Г. О. Педагогічна практика: Навч. посіб. [для студ. пед. вузів]. К.: Науковий світ, 2000. - 143с.
21. Шулдик В.І., Шулдик Г.О. Педагогічна практика студентів: навчальний посібник – Умань: ПП Жовтий, 2009. – 164.

22. Якимова Л.М. Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО: опорний конспект лекцій в схемах і таблицях: навч. посібник. Чернівці: Технодруж, 2019. - 177 с

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт УжНУ. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/>
2. Репозитарій УжНУ. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>
3. Наукова бібліотека УжНУ. URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/#myCarousel>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. НУШ. URL: <https://nus.org.ua/>
6. Всеосвіта – національна освітня платформа. URL: <https://vseosvita.ua/>
7. Електронний підручник / В.П. Гондюл. - К.: ІМВ, 2006 (www.iir.kiev.ua)
8. Методика викладання у вищій школі. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://imanbooks.com/book_429
9. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі - Навчальний посібник. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://thinbook.org/book/243-metodika-vikladannya-u-vishhij-shkoli-navchalnij-posibnik-nagayev-v-m.html>
10. Сайт Міністерства освіти і науки України. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>
11. Український біологічний сайт. <http://www.biology.org.ua>
12. Сайт для всіх, хто вивчає біологію. <http://www.noosfera.org.ua/>
13. Методичний портал – <http://metodportal.net/node>
14. Проект концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років: URL: https://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncepc.pdf